

Välkommen till Webbinarium om vaccin och vaccinering mot covid-19

2 mars 2021, klockan 15:00-16:30

Därför samlas vi idag

- Möjlighet för dig som ordinerar vaccin mot covid-19 att:
 - ställa dina frågor direkt till personer vid berörda myndigheter
 - få information om vaccin och vaccinering samt bakgrund till beslut om vaccin och vaccinering
 - göra medskick till berörda myndigheter, regioner och SKR
 - information och kunskap utvecklas löpande
 - alla era frågor och medskick kommer till nytta!

Folkhälsomyndigheten

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälso- och sjukvård

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Sveriges
Kommuner
och Regioner

**PARTNERSKAP FÖR STÖD TILL KUNSKAPSSTYRNING
INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRD**

Program

- Vaccinerna
- Frågestund
- Vaccinering och invånarperspektivet
- Frågestund
- Avslut

Folkhälsomyndigheten

**Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälsa- och sjukvård**

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

**Sveriges
Kommuner
och Regioner**

Medverkande

- **Charlotta Bergquist**, vaccinsamordnare, Läkemedelsverket
- **Ulla Wändel Liminga**, ämnesområdesansvarig läkemedelssäkerhet, Läkemedelsverket
- **Sören Andersson**, chef för enheten för vaccinationsprogram, Folkhälsomyndigheten
- **Bernice Aronsson**, utredare vid enheten för vaccinationsprogram, Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndigheten

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälsa- och sjukvård
SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Med för att svara på frågor

Folkhälsomyndigheten

- **Katarina Widgren**, utredare, medicinska frågor och vaccinepidemiologi

Läkemedelsverket

- **Kim Sherwood**, utredare, produktinformation, bruksanvisning
- **Veronica Arthurson**, enhetschef, säkerhetsuppföljning, biverkningar
- **Virve Reiman-Suijkerbuijk**, chefsinspektör, tillverkning, distribution
- **Anna Karin Rehnström**, kvalitetsutredare, tillverkning, hållbarhet

Sveriges Kommuner och Regioner

- **Ulrika Vestin**, vaccinsamordning, Sveriges Kommuner och Regioner

Folkhälsomyndigheten

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälso- och sjukvård

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

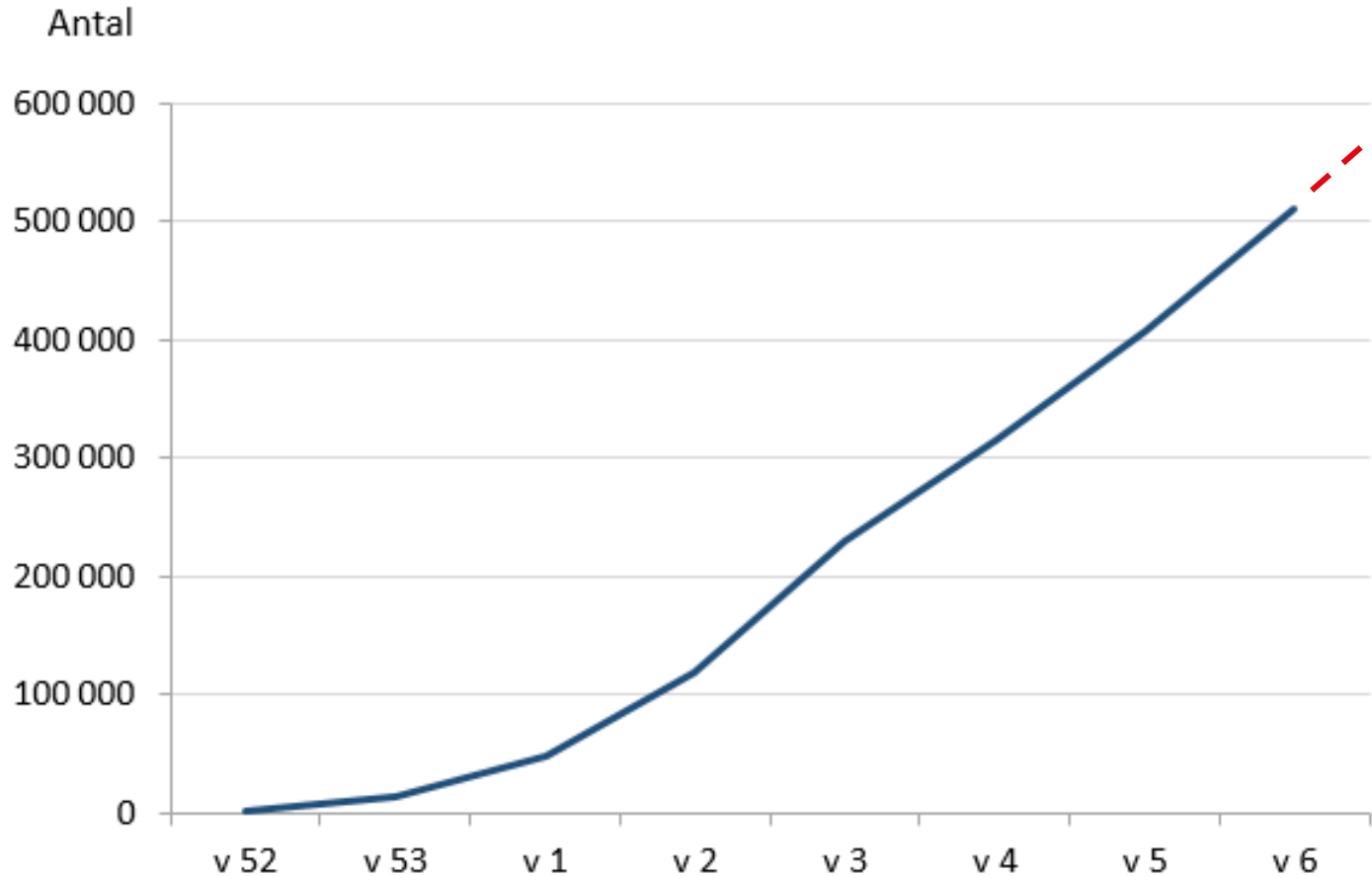

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Ställ dina frågor i chatten

- Frågor besvaras löpande i chatten
- Lyfter också så många frågor som möjligt mellan presentationerna
- Frågor ni skickade in i samband med anmälan – del av programmet – lyft frågorna igen i chatten vid behov

Vaccinationer mot covid-19 i Sverige

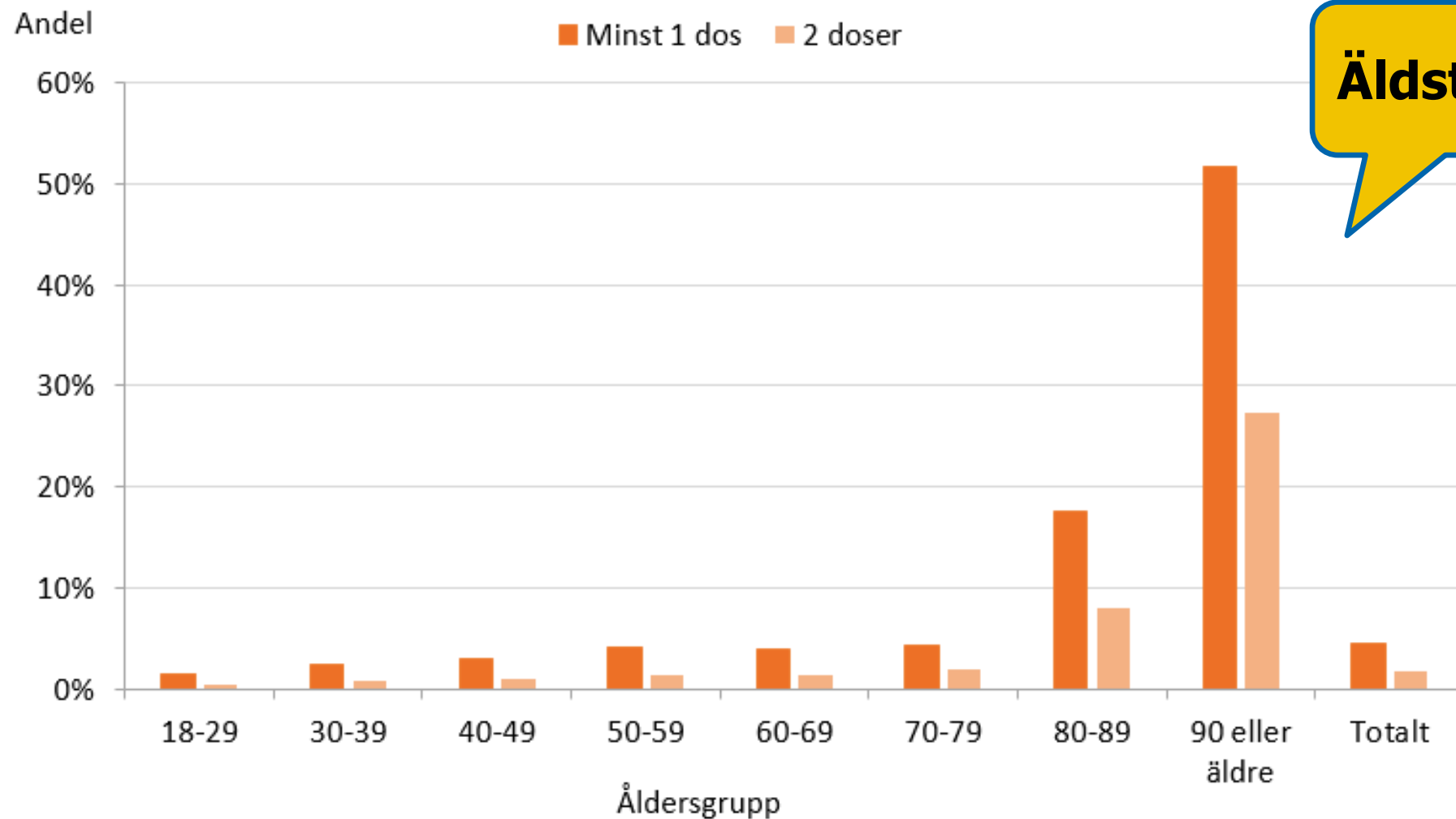
Sverige:

- 720 000 vaccinationer givna i hittills (1 mars).
- 5,7 % av befolkningen över 18 år har fått en dos.

Hela EU:

- 30 miljoner vaccinationer givna.
- 5,6 % av befolkningen över 18 har fått en dos.

Fördelning per åldersgrupp, bland de som vaccinerats

Äldst först

2021-03-02

Vacciner mot covid-19

Charlotta Bergquist, Läkemedelsverket

PhD, vaccinsamordnare, gruppchef infektionsgruppen, klinisk utredare

Ulla Wändel Liminga, Läkemedelsverket

PhD, ämnesområdesansvarig läkemedelssäkerhet, PRAC-delegat

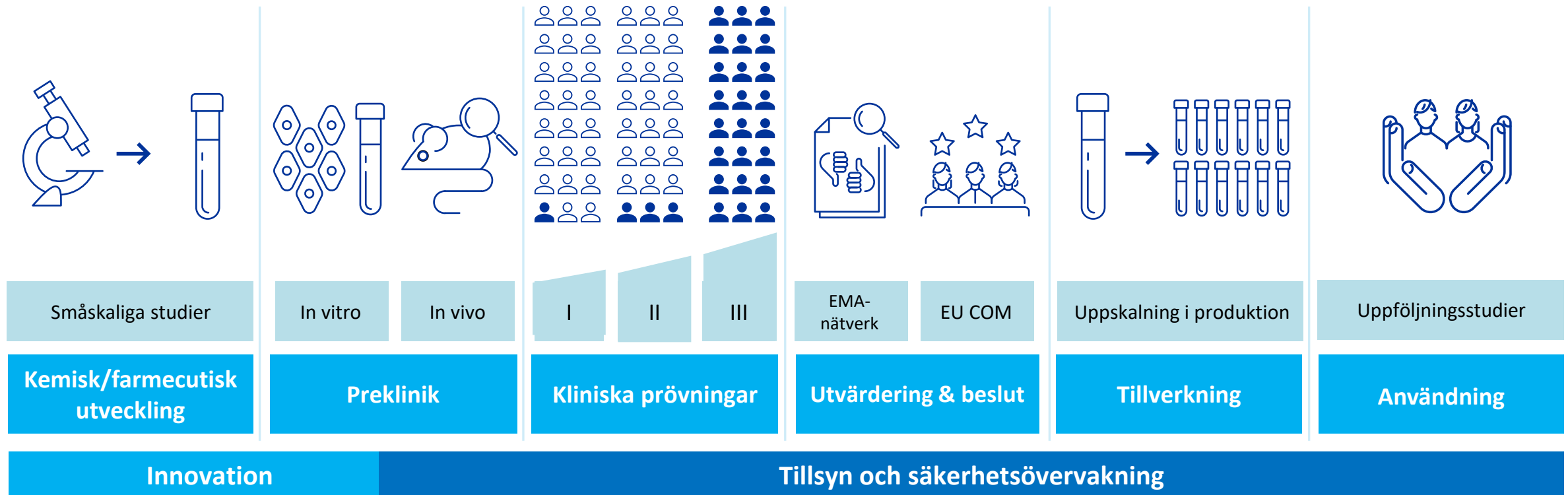
Roller och ansvar

Aktör	Roll och ansvar
Regeringen och vaccinsamordnaren	Tillgång till vacciner via EU-kommissionens centrala förhandlingar med vaccintillverkare.
Folkhälsomyndigheten	Nationell planering för vaccination mot covid-19, stöd till regional planeringen, rekommendationer för vaccination, samordning och planering för distribution av vaccinet, nationella vaccinationsregistret, leda och samordna nationella informationsinsatser till allmänheten.
Läkemedelsverket	Utredde, godkänner och övervakar vacciner mot covid-19 tillsammans med läkemedelsmyndigheterna inom EU. Tillsyn av kliniska prövningar, tillverkning och distribution.
Socialstyrelsen	Föreskrifter inom hälso- och sjukvård t.ex. för regler kring vaccination och vaccinhantering.
Regionerna	Genomföra vaccinationen mot covid-19. Distribution av vaccin inom den egna regionen, planering för bemanning, lokaler och genomförande av vaccination. Erbjuder vaccination till invånare enligt beslut i regionen utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendation.

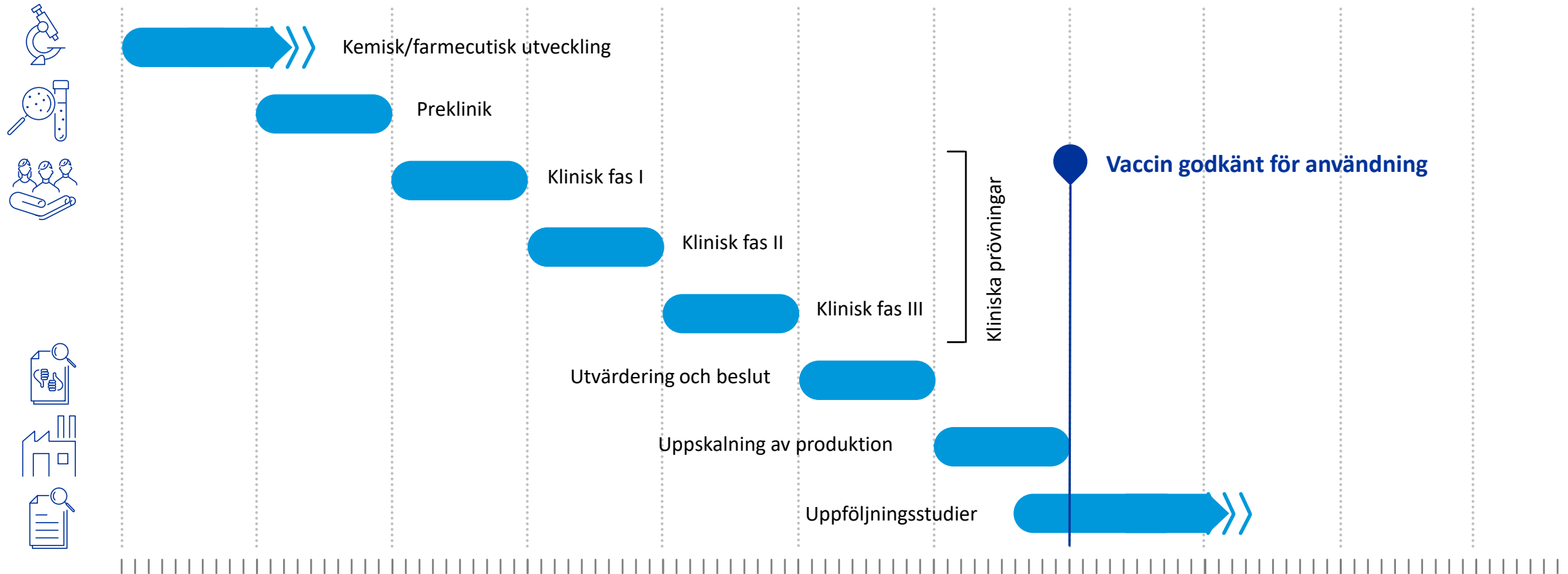
Godkända vacciner mot covid-19

	Covid-19 vaccine AstraZeneca (AstraZeneca)	Covid-19 vaccine Moderna (Moderna)	Comirnaty (Pfizer/BioNTech)
Vaccintyp	Viral vektor, icke-replikerande	mRNA, 100µg	mRNA, 30µg
Studiestorlek			
Vaccin + kontroll	~ 23 000	~ 28 000	~ 36 000
Säkerhet	~ 12 000	~ 15 200	~ 21 700
Skyddseffekt	60%	94%	95%
Säkerhetsprofil	Likartad - övergående biverkningar främst kopplade till aktivering av immunsystemet.		
Godkänd indikation	Aktiv immunisering, förebygga covid-19; från 18 år (16 år)		
Doser	2 doser, 4-12 veckors intervall	2 doser, 28 dagars intervall	2 doser, 21 dagars intervall
Förvaring	Kylskåp (2°C till 8°C)	-25° till -15°C	-70°C

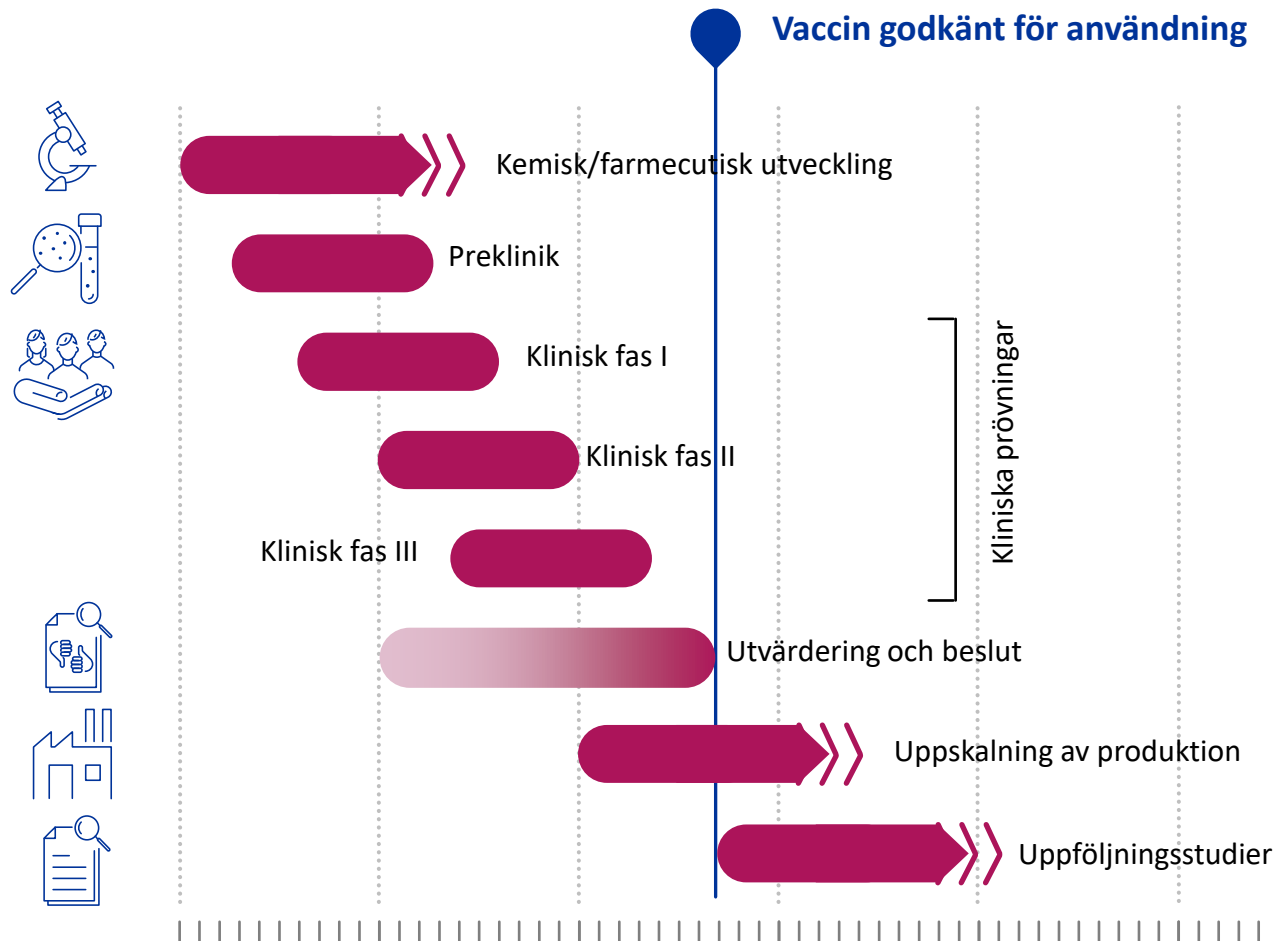
Läkemedelsutveckling

Normalt förfarande

Påskyndat förfarande

Många samverkande faktorer:

Högprioriterat

- Politisk vilja
- Ekonomiskt stöd
- Samarbeten mellan aktörer

Erfarenhet SARS 2003

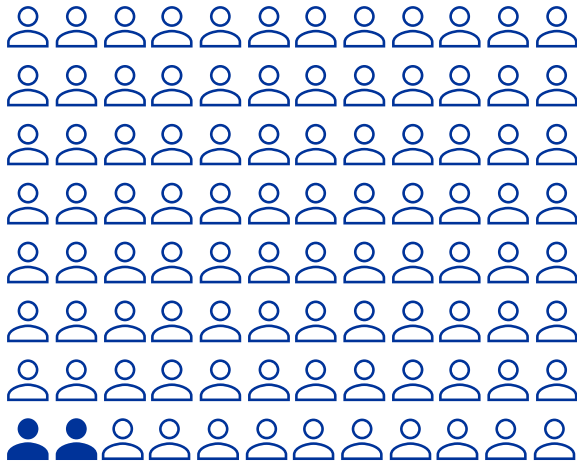
Modern teknik & vetenskap

Villkorat godkännande

Kliniska prövningar > effekt och säkerhet

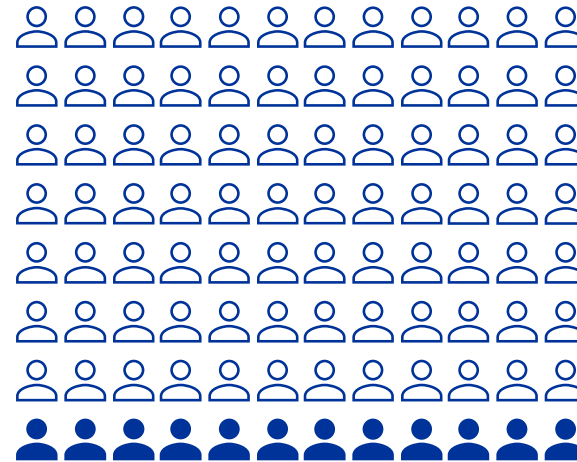
Fas I

- 20-100 friska frivilliga
- Förväntad immunrespons
- Tillräckligt säkert
- Dos

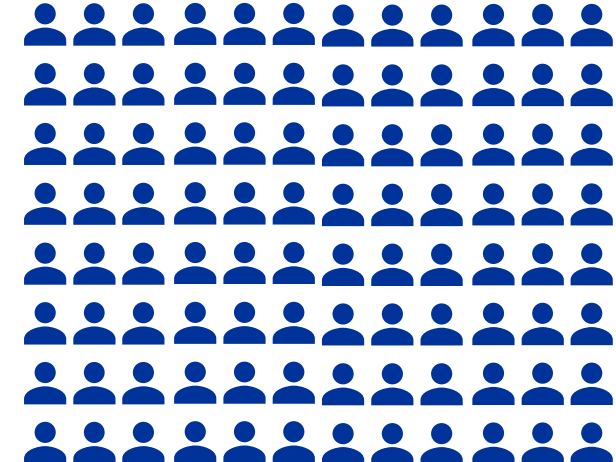
Fas II

- 100-1000 friska frivilliga
- Lämplig dos
- Vanliga biverkningar
- Immunrespons

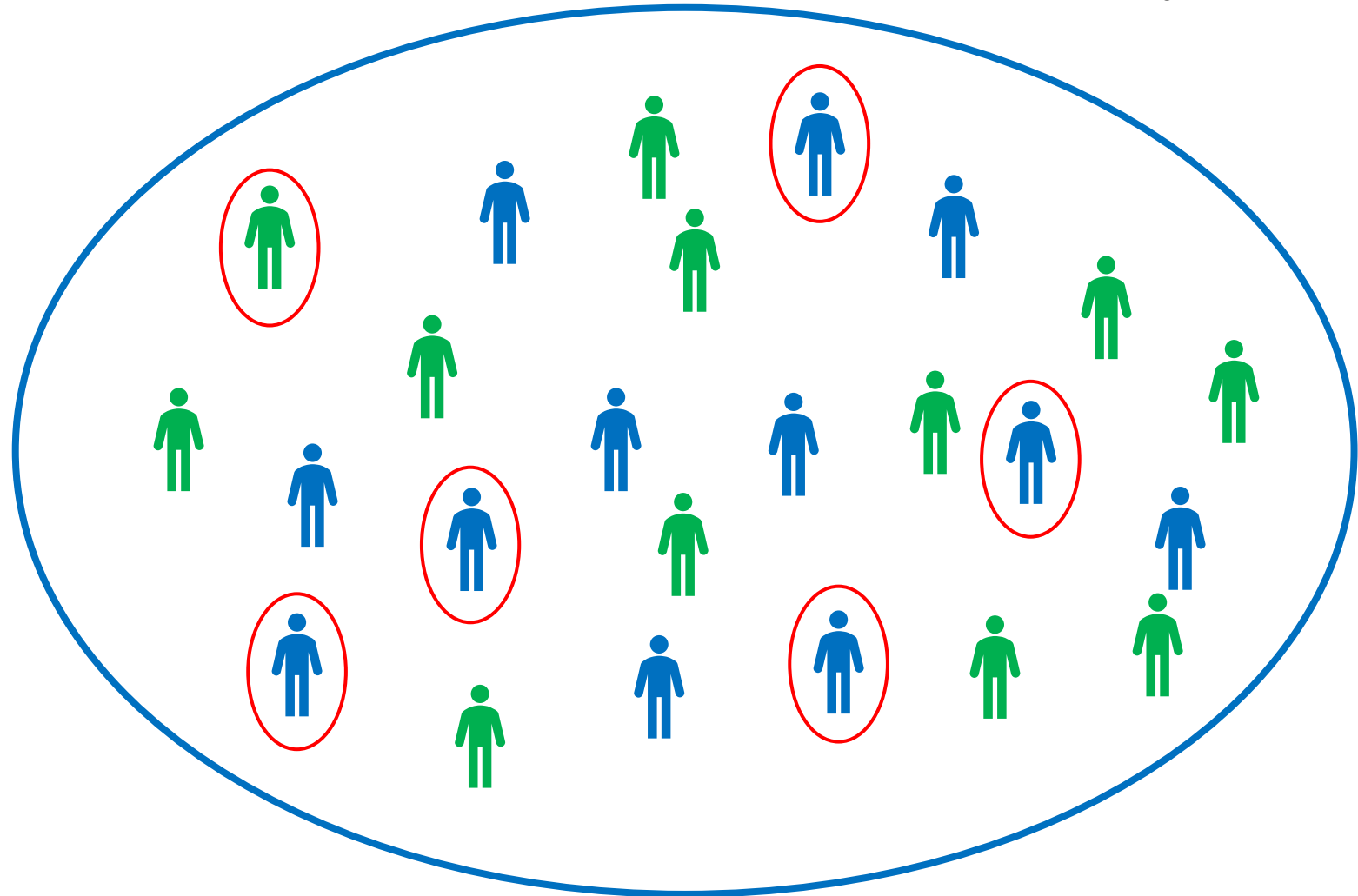
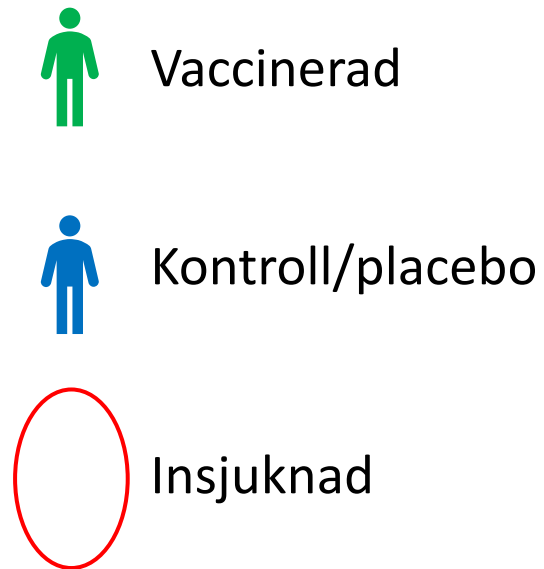
Fas III

- 1000-30 000 frivilliga
- Vilket skydd vaccinet ger
- Mindre vanliga biverkningar

Skyddseffekt

$$\text{Skyddseffekt} = \frac{\text{andel sjuka vaccinerade}}{\text{andel sjuka kontroll}}$$

Vad vi vet efter effektstudierna

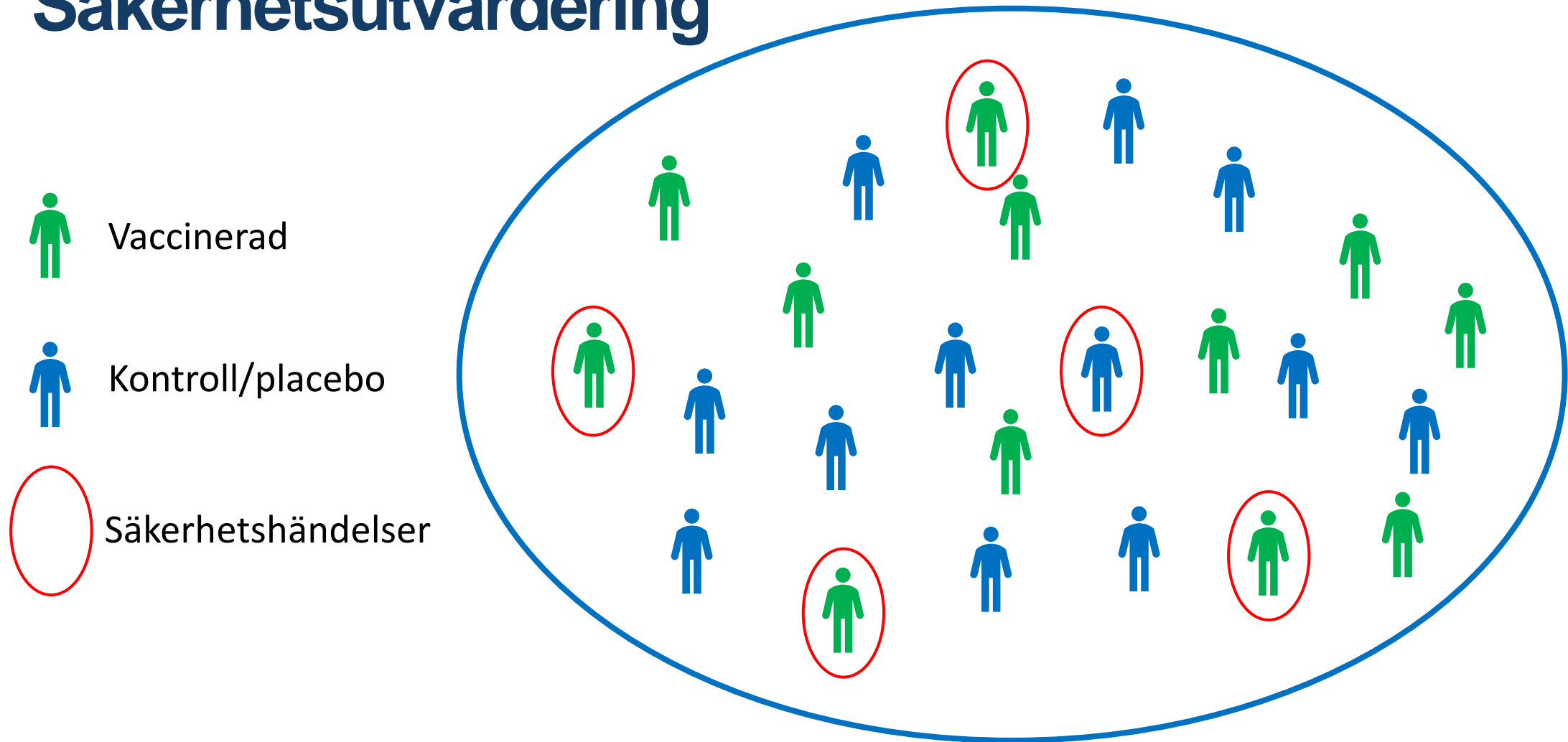
- Hur väl vaccinet skyddar mot sjukdom på gruppnivå – primärmått
- Antikropps nivåer - sekundärmått
- Fungerande dosering och dosintervall

Comirnaty COVID-19 –fall 7 dagar efter dos 2; deltagare utan tidigare SARS-CoV-2 infektion			
Subgrupp	COVID-19 mRNA Vaccin N=18,198 Fall (n i subgrupp)	Placebo N=18,325 Fall (n i subgrupp)	Vaccineffekt % (95% CI)
Alla deltagare	8 (17,411)	162 (17,511)	95.0 (90.0, 97.9)
16 till 64 år	7 (13,549)	143 (13,618)	95.1 (89.6, 98.1)
65 år och äldre	1 (3848)	19 (3880)	94.7 (66.7, 99.9)
75 år och äldre	0 (774)	5 (785)	100.0 (-13.1, 100.0)

Vad vi **inte** vet efter effektstudierna

- Effekter i populationen
 - Skydd mot infektion
 - Skydd mot smittspridning
 - Flockimmunitet
- Begränsade data på skydd mot svår sjukdom / sjukhusinläggning
- Effekt i särskilda/mindre grupper
- Effekt av annat doseringsintervall
- Hur långvarigt skydd man får

Säkerhetsutvärdering

Vad vi vet efter säkerhetsstudierna

Kända biverkningar av vaccinet anges i produktresumé och bipacksedel. Exempel: Comirnaty

Mycket vanlig > 1/10	Vanlig ≥ 1/100 till < 1/10	Mindre vanlig ≥ 1/1000 till < 1/100	Sällsynt >1/10 000 till < 1/1000	Okänd frekvens (kan ej uppskattas)
<ul style="list-style-type: none">• Smärta/svullnad vid injektionsstället• Trötthet• Huvudvärk• Feber• Frossa• Led/muskelvärk	<ul style="list-style-type: none">• Rodnad vid injektionsstället• Illamående	<ul style="list-style-type: none">• Klåda vid injektionsstället• Förstorade lymfkörtlar• Sjukdomskänsla• Smärta i extremitet• Sömnlöshet	<ul style="list-style-type: none">• Akut, perifer facialispares (Bells pares)	<ul style="list-style-type: none">• Allergisk chock (anafylaxi)

Vad vi vet efter säkerhetsstudierna

Några vanliga ($\geq 1/100$ till $< 1/10$) / mycket vanliga ($> 1/10$) biverkningar

Vanliga / mycket vanliga	Comirnaty	Moderna	AstraZeneca
Smärta inj.-stället	> 80 %	92%	54 %
Huvudvärk	> 60 %	65 %	53%
Trötthet	> 50 %	70%	53%
Feber	> 10 %	16%	pyrexia 34 %; > 38 °C 8 %
Frossa	> 30 %	45%	32%
Ledvärk / muskelvärk	> 20 %	45%	26% / 44%
Illamående/ kräkning		23 %	22%

Något lägre reaktogenicitet med högre ålder

Vad vi vet vid godkännande

Stora studier för covid 19-vaccinen

- Jämförelse vaccin/kontroll
- Mycket – mindre vanliga biverkningar

Reaktogenicitet

- Kort efter vaccination
- Immunreaktion på vaccinet / injektion

Andra biverkningar

- Minst 2 månaders uppföljning
- Effekter av immunreaktioner

Vad vi **inte** vet vid godkännande

**Långtidssäkerhet
(mycket) sällsynta biverkningar**

Säkerhet i särskilda/mindre grupper

- Riktigt höga / låga åldrar
- Underliggande sjukdomar
- Immunsupprimerade
- Gravida, ammande

Uppföljning av säkerhet efter godkännande

Ordinarie säkerhetsarbete (gäller alla läkemedel)

- Riskhanteringsplan (RMP)
- Periodiska säkerhetsuppdateringar från företaget (var 6:e månad)
- Rapportering av misstänkta biverkningar (hälso- och sjukvård, allmänhet)
- Signaldetektion i internationella databaser, publicerade studier
- Företagen kan åläggas studier

Ytterligare åtgärder (alla covid-19-vacciner)

- Säkerhetssummering från företag - bedöms månatligen av myndigheter

Inrapporterade misstänkta biverkningar

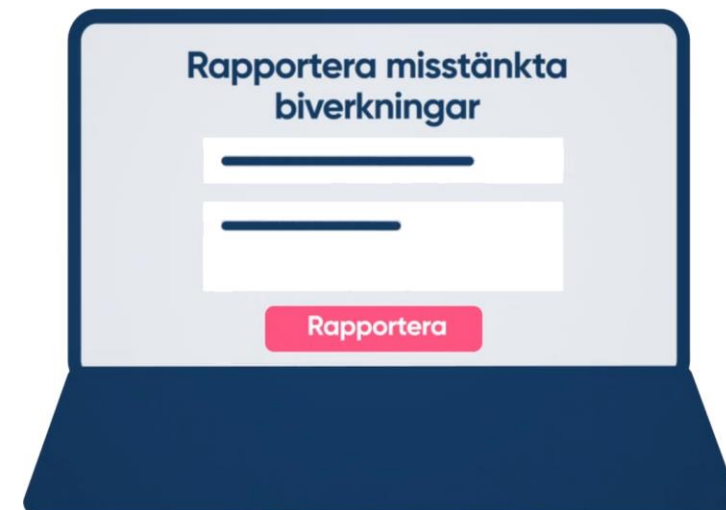
Till och med vecka 8, 2021:

Sverige - handlagda rapporter

- ~ 1 080 för Comirnaty
- ~ 65 Moderna
- ~ 15 AstraZeneca

EMAs databas Eudravigilance – antal rapporter

- ~ 72 000 Comirnaty
- ~ 2 600 Covid-19 vaccine Moderna
- ~ 9 300 Covid-19 vaccine AstraZeneca

Godkända vacciner mot covid-19

	Covid-19 vaccine AstraZeneca (AstraZeneca)	Covid-19 vaccine Moderna (Moderna)	Comirnaty (Pfizer/BioNTech)
Vaccintyp	Viral vektor, icke-replikerande	mRNA, 100µg	mRNA, 30µg
Studiestorlek			
Vaccin + kontroll	~ 23 000	~ 28 000	~ 36 000
Säkerhet	~ 12 000	~ 15 200	~ 21 700
Skyddseffekt	60%	94%	95%
Säkerhetsprofil	Likartad - övergående biverkningar främst kopplade till aktivering av immunsystemet.		
Godkänd indikation	Aktiv immunisering, förebygga covid-19; från 18 år (16 år)		
Doser	2 doser, 4-12 veckors intervall	2 doser, 28 dagars intervall	2 doser, 21 dagars intervall
Förvaring	Kylskåp (2°C till 8°C)	-25° till -15°C	-70°C

Godkända vacciner mot covid-19 - hantering

	Covid-19 vaccine AstraZeneca (AstraZeneca)	Covid-19 vaccine Moderna (Moderna)	Comirnaty (Pfizer/BioNTech)
Läkemedelsform	Injektionsvätska, suspension	Injektionsvätska, dispersion	Koncentrat till injektionsvätska, dispersion
Förpackning	4 ml suspension i glasvial 5 ml suspension i glasvial	5 ml dispersion i glasvial	0,45 ml koncentrat i glasvial Spädes med 1,8 ml 0,9% NaCl
Antal doser/flaska	8 doser á 0,5 ml 10 doser á 0,5 ml	10 doser á 0,5 ml	6 doser á 0,3 ml (spruta med låg dödvoly) m 5 doser á 0,3 ml (standardspruta)
Förvaring oöppnad	6 månader 2°C till 8°C	7 månader -25° till -15°C 30 dagar 2°C till 8°C 12 timmar 8°C till 25°C	6 månader -90°C till -60°C 5 dagar 2°C till 8°C (12 h transport) 2 timmar upp till 30°C
Förvaring öppnad	48 timmar 2°C till 8°C 6 timmar upp till 30°C	6 timmar 2°C till 25°C	6 timmar 2°C till 30°C

*OBS! Ur mikrobiologiskt perspektiv ska vaccinen användas omedelbart.
Annan användning är användarens ansvar!*

5 eller 6 doser /flaska för Comirnaty?

- Överfyllnad behövs, det inte är möjligt att ta ut hela volymen, lite vätska blir kvar i flaska, sprutor och nålar.
- Olika kombinationer av nålar och sprutor har olika dödvolymer.
- Totalvolym efter spädning är 2,25 ml (0,45 + 1,8)

	5 doser, standardspruta	6 doser, spruta med liten dödvolymer
Volym att administrera	5 x 0,3 ml = 1,5 ml	6 x 0,3 ml = 1,8 ml
Dödvolymer i sprutor/nålar	5 x 0,1 ml = 0,5 ml	6 x 0,035 ml = 0,2 ml
Dödvolymer i flaskan	0,15 ml	0,15 ml
Överskott	0,1 ml	0,1 ml
Totalvolym	2,25 ml	2,25 ml

Mer information om vaccinerna

Svensk produktinformation: bipacksedel, produktresumé, monografi med mera

- <https://www.lakemedelsverket.se/coronavaccin>

Läkemedelsverkets nyheter om covid-19

- <https://www.lakemedelsverket.se/sv/nyheter?q=covid-19&s=1>
<https://www.lakemedelsverket.se/sv/nyheter?q=covid-19&s=1>

EMA:s utredningsrapporter (EPAR)

- <https://www.ema.europa.eu/en/medicines/human/EPAR/comirnaty>
- <https://www.ema.europa.eu/en/medicines/human/EPAR/covid-19-vaccine-moderna>
- <https://www.ema.europa.eu/en/medicines/human/EPAR/covid-19-vaccine-astrazeneca>

Rapportera misstänkta biverkningar

- <https://www.lakemedelsverket.se/sv/rapportera>

Folkhälsomyndigheten

Vaccination mot covid-19

Prioritetsordning och fördjupad vägledning

Februari 2021

Sören Andersson, enhetschef, enheten för vaccinationsprogram

Bernice Aronsson, utredare, enheten för vaccinationsprogram

Varför vaccinerar vi
mot covid-19?

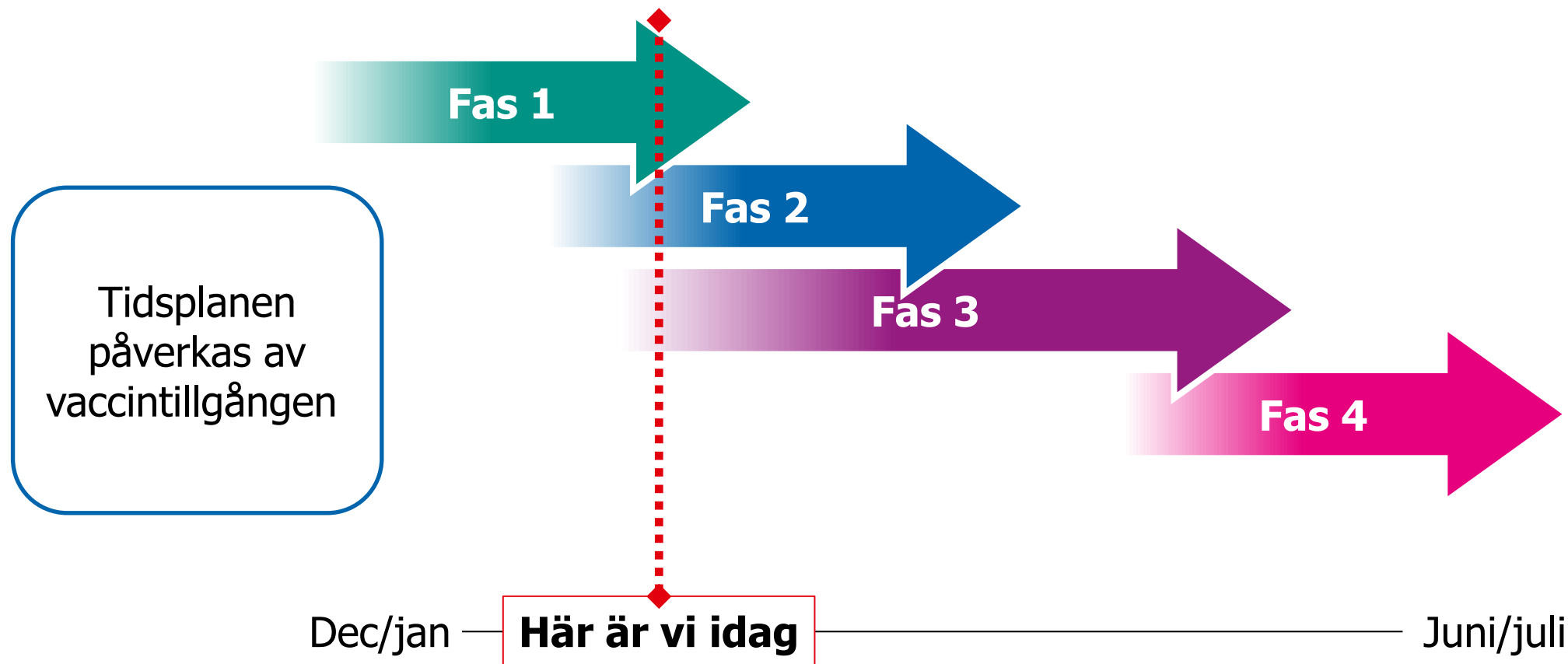
Prioritet: skydd mot allvarlig sjukdom

• **Äldst först**
• **Vaccin efter behov**

Fas 1	<ul style="list-style-type: none">• SÄBO, hemtjänst & deras personal & nära hushållskontakter• Viss hälso- och sjukvårdspersonal
Fas 2	<ul style="list-style-type: none">• 65 år och äldre• Transplanterade, dialysbehandlade & deras närstående• Vuxna med LSS & deras närstående• Personal inom vård och omsorg som arbetar nära
Fas 3	<ul style="list-style-type: none">• 60-64 år riskgrupp• Övriga 60-64 år• 18-64 år riskgrupp• Personer 18-59 år med ökad risk för smitta
Fas 4	<ul style="list-style-type: none">• övriga 18 år och äldre

Ett gott skydd mot covid-19

Skyddar dig och andra

- Vaccinerna är viktiga verktyg i pandemibekämpningen.
- Alla vaccin behövs.
- Alla vaccin ger ett bra skydd och är en bra start.

Vi har tre bra vacciner – med god säkerhetsprofil

- Alla har bra immunsvär och dokumenterat hög skyddseffekt mot covid-19.
- Underlagen skiljer sig åt, man kan därför ännu inte säkert säga hur stor skillnaden är.
- Om man väntar nu, så är man oskyddad, riskerar att bli sjuk och sprida infektionen – inga garantier för när man senare kan få vaccin.

Rekommenderad användning av vaccinerna

- **Pfizer & Moderna** – personer 65 år och äldre
 - mRNA-vaccinerna har dokumenterad skyddseffekt i hög ålder.
- **AstraZeneca** – personer 18-64 år
 - Dokumentationen för personer äldre än 55 år är begränsad.
 - Immunsvar visat för personer 65 år och äldre motsvarande nivån hos yngre personer med skydd.
 - Flera andra länder har 65 år som gräns.
 - **Pågående kliniska prövningar för AstraZenecas vaccin inkluderar äldre. Det kan leda till att rekommendationerna omprövas.**

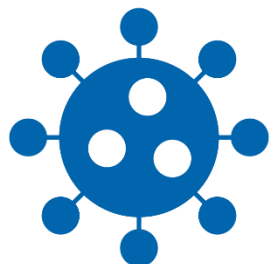
Uppdatera dig på webben – Vägledning

- För vårdpersonal som utför vaccinationer
- Uppdateras om kunskapsläget och det epidemiologiska läget förändras, precis som rekommendationerna.
- Innehåller fördjupad information om:
 - Att genomföra vaccination
 - Vaccination till specifika grupper
 - Smittskyddsåtgärder efter vaccination

The screenshot shows the website of the Swedish Public Health Agency (Folkhälsomyndigheten). At the top right, there are links for "Press", "A-Ö", "Minoritetsspråk", "Teckenspråk", "Lättläst", and "In English". A search bar is present with the text "Sök på webbplatsen" and a magnifying glass icon. Below the search bar is a navigation menu with four items: "Statistik & rapportering", "Livsvillkor & levnadsvanor", "Mikrobiologi & laboratorieanalyser", and "Smittskydd & beredskap". The "Smittskydd & beredskap" item is highlighted. Below the menu is a breadcrumb trail: "Smittskydd & beredskap → Utbrott → Aktuella utbrott → Covid-19 → Vaccination mot covid-19 → För personal inom vård och omsorg → Vägledning och fördjupad information om vaccination mot covid-19". The main content area has a heading "Vägledning och fördjupad information om vaccination mot covid-19" and a "Lyssna" button. Below the heading is a paragraph: "Här finns samlad information om aktuella vaccin och vaccination mot covid-19 riktad till vårdpersonal som utför vaccinationer. Vägledning ger fördjupad information om genomförande av vaccination, vaccination till specifika grupper och smittskyddsåtgärder efter vaccination."

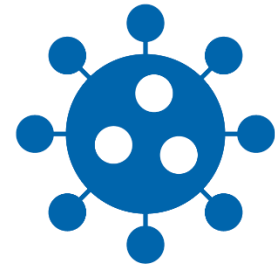
Hur ser skyddet efter vaccination ut?

- **Comirnaty** – en vecka efter andra dosen
- **Covid-19 Vaccine Moderna** – två veckor efter andra dosen
 - Viss skyddseffekt efter första dosen, men vare sig storleken på skyddseffekt efter en dos eller durationen av det skyddet är fastställd.
- **COVID-19 Vaccine AstraZeneca** – från tre veckor efter första dosen
 - i nivå med den skyddseffekt som ses efter två doser. Man ser ingen tendens till avtagande skydd upp till 12 veckor efter dos 1.

Hur väl skyddar vaccinerna?

Comirnaty/ COVID-19 Vaccine Moderna/ COVID-19 Vaccine AstraZeneca:

- Hur länge skyddseffekten varar är ännu okänt. Det fastställs genom långtidsuppföljning.
- Som vid all vaccination kan ett fullständigt skydd inte garanteras.
- Alla vaccinerade ska fortsätta att följa råd för att minska risken att smittas eller att smitta andra.

Hur lång tid ska gå mellan dos 1 och dos 2?

- **Comirnaty** – Andra dosen ges tre veckor efter den första dosen
- **Covid-19 Vaccine Moderna** – Andra dosen ges 28 dagar efter den första dosen.

Om den andra dosen givits med kortare intervall än det rekommenderade ska en ny dos ges, med korrekt intervall till föregående dos.

Om det gått längre tid mellan doserna än rekommenderat intervall ska den andra dosen ges så snart det går. Man behöver inte börja om.

Hur lång tid ska gå mellan dos 1 och dos 2?

- **COVID-19 Vaccine AstraZeneca** – Folkhälsomyndigheten rekommenderar att den andra dosen ges 9 - 12 veckor efter den första dosen.

Godkänt för att ges med 4 - 12 veckors intervall.

Andra dosen kan ges från 4 veckor efter första dosen, men ett längre intervall mellan doserna rekommenderas enligt ovan.

Om det gått längre tid än 12 veckor mellan doserna ska den andra dosen ges så snart det går, man behöver inte börja om.

Vaccination av personer som haft covid-19

Comirnaty/ COVID-19 Vaccine Moderna/ COVID-19 Vaccine AstraZeneca:

- Immunitet efter genomgången covid-19 infektion oklart.
- De som varit sjuka i covid-19 rekommenderas att vaccinera sig.
- Man kan avvakta med att ge den andra dosen, efter individuell bedömning av läkare
 - om en person som tidigare haft symtomatisk covid-19-infektion och som efter första dosen vaccin får uttalade biverkningar i form av hög feber och allmänpåverkan i mer än ett dygn.

Nedsatt immunförsvar och autoimmun sjukdom

Comirnaty/COVID-19 Vaccine Moderna/COVID-19 Vaccine AstraZeneca:

- Bedömningen är densamma som vid vaccination mot vanlig säsongsinfluensa – som vid andra vaccinationer med icke-levande vaccin.
- Finns inga fullständiga data i vaccinstudier.
- Kan ha sämre effekt av vaccination.
- Viktigt att erbjuda vaccination då skydd mot covid-19 är viktigt.
- Vid behov, särskild bedömning inför vaccination av behandlande läkare.

Graviditet och vaccination

Comirnaty/COVID-19 Vaccine Moderna/COVID-19 Vaccine AstraZeneca:

- Begränsade data på gravida; gravida ingår inte i den grupp som generellt rekommenderas vaccination.
- Efter individuell bedömning av läkare kan vaccination ges till gravid.
- Vaccination kan ges till fertila kvinnor utan föregående graviditetstestning.
- Det går bra att vaccineras vid amning.

[INFPREG](#) har publicerat text om vaccination graviditet och amning.

Vaccination av barn och ungdomar

Comirnaty/COVID-19 Vaccine Moderna/COVID-19 Vaccine AstraZeneca:

- Comirnaty är godkänt från 16 år, utöver det är de godkända vaccinerna ännu inte utprövade på barn. Studier pågår.
 - Barn har generellt låg risk att drabbas av allvarlig covid-19.
 - Avvaktar med en generell vaccination i gruppen 0–17 år.
 - I särskilda fall kan vaccination diskuteras med behandlande läkaren.
- samverkan FoHM LV BLF med utökade råd om 16-17 åringar med förmodad ökad risk för allvarlig covid-19 sjukdom.

Vaccination och allergi

- Gäller alla vaccinerade: *Stannar kvar minst 15 minuter efter vaccination.*
- Om tidigare svår allergisk reaktion, oavsett mot vad, ska särskild bedömning av läkare göras inför vaccination.

Svår allergisk reaktion; reaktion som är så svår att det krävt behandling på akutmottagning eller inläggning på sjukhus.

- Anafylaxiberedskap!

<http://www.sffa.nu/wp-content/uploads/2021/02/Riktlinjer-COVID-19-och-allergi-29-januari-2021.pdf>

Vaccination och allergi

- Tidigare svår allergisk reaktion mot födoämnen, insektsstick, latex, p.o. läkemedel:

Stannar kvar minst 30 minuter efter vaccination. Anafylaxiberedskap men ska även finnas möjlighet för akutbehandling; syrgas, dropp (exv. vårdcentral).

- Tidigare svår allergisk reaktion mot vaccin eller annat injicerat läkemedel, eller tidigare reagerat med upprepade anafylaxier mot läkemedel:

Bedöm nyttan jämfört med risken för vaccination. Vaccinering bör ske på sjukhus/specialistklinik med möjlighet till mera avancerad sjukvård (narkosberedskap).

Byte till annat vaccin? Avvakta dos 2?

<http://www.sffa.nu/wp-content/uploads/2021/02/Riktlinjer-COVID-19-och-allergi-29-januari-2021.pdf>

Vaccination och allergi

- Svår allergisk reaktion mot innehåll i vaccin; PEG/polysorbat eller polyoxyl 35 ricinolja
- Avvakta (kontraindicerat) tills vidare att ge vaccin mot covid-19.
- Comirnaty/COVID-19 Vaccine Moderna/COVID-19 Vaccine AstraZeneca innehåller **inte**:

äggprotein, gelatin, konserveringsmedel

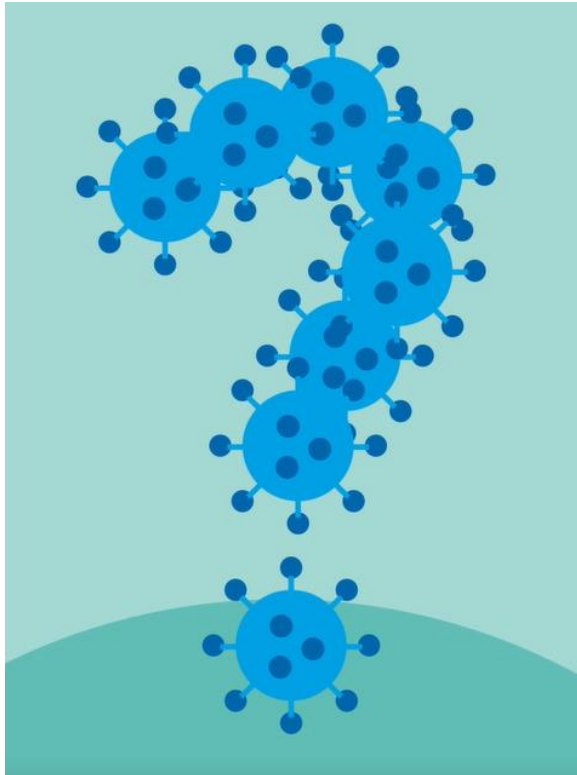
Hälsodeklaration

Ett stöd för att bedöma lämplighet inför vaccination

1. Har du någon gång fått en kraftig reaktion efter vaccination, och behövt sjukhusvård?
2. Har du allergier som någon gång gett dig kraftiga reaktioner som du har behövt sjukhusvård för?
3. Har du ökad blödningsbenägenhet p.g.a. sjukdom eller medicin?
4. Är du gravid?
5. Har du vaccinerat dig någon gång under de senaste 7 dagarna?

Finns på svenska, arabiska, bosniska, kroatiska, serbiska, dari, engelska, finska, franska, persiska/farsi, polska, somaliska och tigrinja.

Frågor och oro är helt normalt i det här läget

- 86% var positiva till vaccination
(Ville helt säkert/troligtvis vaccinera sig, Kantar/Sifo, feb. 2021)
- Vanliga frågor om vaccinationer:
 - Vilka biverkningar finns
 - Hur bra funkar vaccinerna?
 - Vad gäller för just mig?
- Bemöt, besvara och hänvisa till information.

Sjuksköterskan

erbjuder, informerar,
utför vaccination

Möjliggör
vaccination

Region/kommun/vårdenhet
Folkhälsomyndigheten
Läkarföreningar
WHO ECDC
EMA/LV

grundforskning, vaccinstudier, utredningar, säkerhetsövervakning,
riktlinjer, rekommendationer, råd, kunskap och erfarenhet

Du som sjuksköterska eller läkare är viktig

Vaccination
mot covid-19

- Du är en viktig informationsförmedlare.
- Människor vill höra vad du tycker själv.
- Luta dig mot aktuell kunskap.

Proaktivt bemötande som inledning:

Hej, vad bra att du kommit hit för vaccination!

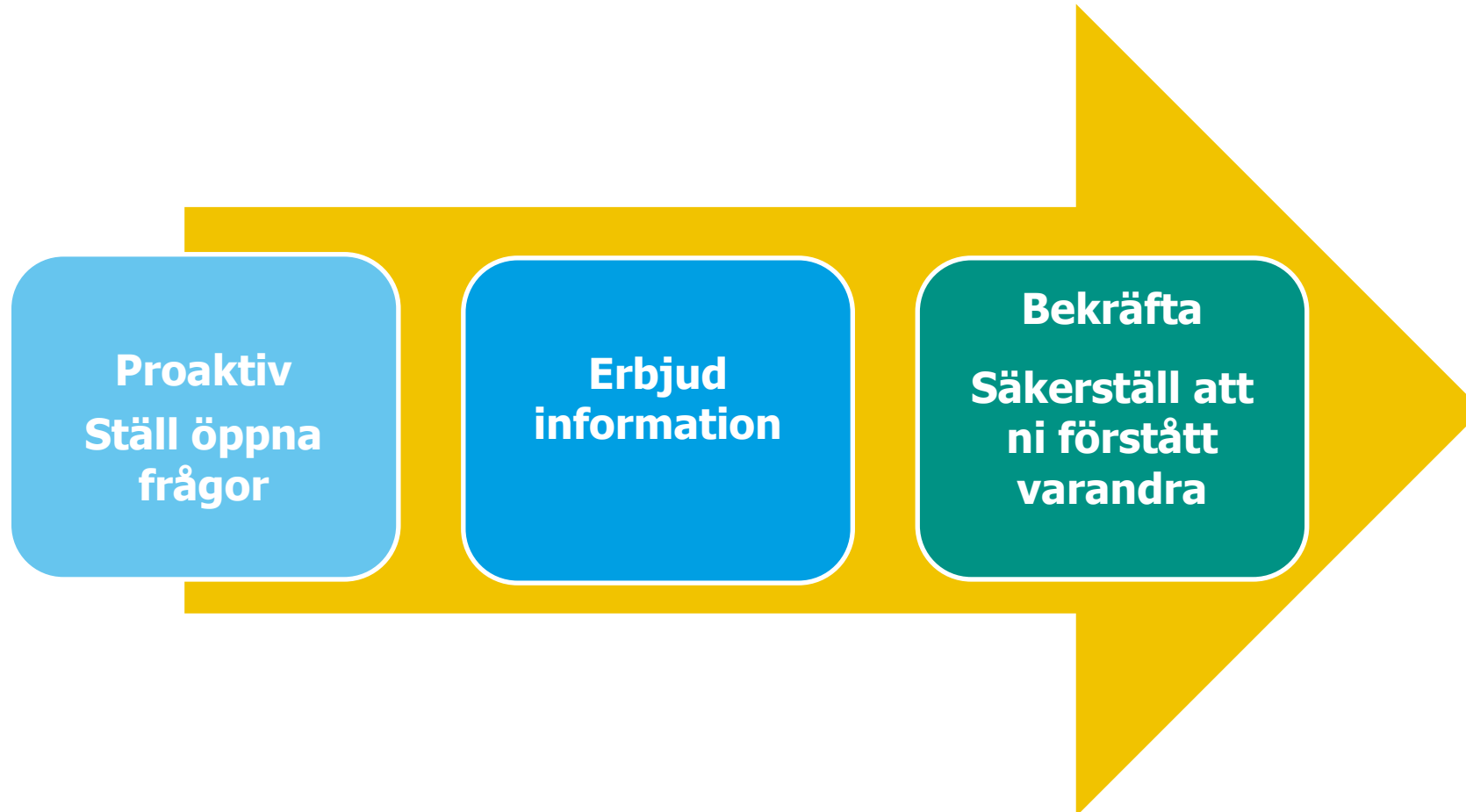
Ställ öppen fråga, utgå från hälsodeklarationen.

Utifrån din hälsodeklaration går det fint att vaccinera idag.

Är det något annat du undrar över?

Säkerställ att ni förstått varandra och erbjud information

Baserad på [Conversation to build trust in vaccination](#) (WHO)

Information som stöd

- Faktablad på webben:
 - Lättläst svenska och teckenspråk
 - Svenska, albanska, arabiska, bosniska/kroatiska/serbiska, dari, engelska, finska, franska, meänkieli, nordsamiska, persiska/farsi, polska, romani kelderash, romani lovari, ryska, somaliska, spanska, tigrinja, turkiska.
- Frågor och svar på webben
- Korta animerade filmer
- 1177 Vårdguiden

The collage features several pieces of information from the Swedish Public Health Agency (Folkhälsomyndigheten):

- Top right:** A yellow speech bubble with the word "Lättläst" (Easy to read).
- Top left:** A brochure titled "Bra att veta om vaccination mot covid-19" (Good to know about COVID-19 vaccination). It includes sections for "Före vaccinationen" (Before vaccination), "Så går vaccinationen till" (How the vaccination goes), and "Efter vaccinationen" (After vaccination).
- Top right (continued):** A brochure titled "Varför är det bra att ta sprutan?" (Why is it good to get the shot?). It includes sections for "Innan du får sprutan" (Before you get the shot) and "Du får en eller två sprutor" (You get one or two shots).
- Bottom left:** A video thumbnail titled "Till dig som vaccinerar dig mot covid-19" (For you who get vaccinated against COVID-19). It features a woman in a black dress using sign language. Text on the video says "Det tar minst en vecka efter sista dosen innan skyddet har byggts upp" (It takes at least one week after the last dose before the protection has built up).
- Bottom right:** A brochure titled "FORTSÄTT STANNA HEMMA OM DU ÄR SJUK" (KEEP STAYING HOME IF YOU ARE SICK). It lists instructions for staying home, such as avoiding other people and wearing a mask.

Mer information om vaccination mot covid-19

- **För personal inom vård och omsorg om vaccination mot covid-19**

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/for-personal-inom-var-d-och-omsorg/>

- **Vägledning och fördjupad information om vaccination mot covid-19**

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/for-personal-inom-var-d-och-omsorg/Vagledning-och-fordjupad-information-om-vaccination-mot-covid-19>

- **Hälsodeklaration**

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/h/halsodeklaration--vuxna--vaccination-mot-covid-19/>

- **Informationsmaterial**

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/informationsmaterial/>

- **Riktlinje från Svenska Föreningen För Allergologi, SFFA Vaccination mot Covid-19**

<http://www.sffa.nu/wp-content/uploads/2021/02/Riktlinjer-COVID-19-och-allergi-29-januari-2021.pdf>

Tack!

Folkhälsomyndigheten

**Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälso- och sjukvård**

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

**Sveriges
Kommuner
och Regioner**